

Trondheim kunstmuseum

SNAKK OM KUNST



LYS OG SKYGGE

Månedens ord: Lys og skygge  
Månedens teknikk: Akvarellmaling

Tenk deg at du står på en strand en sommermorgen. Du har tatt med deg en parasoll fordi det er så sterk sol, men i skyggen er det fremdeles kaldt. Kanskje er det fremdeles litt bløtt i gresset og sanden er fremdeles er kjølig å gå på, men senere på dagen vil solen ha varmet det så mye at du nesten ikke kan gå der. Sanden og sommersolen er varm, men i skyggen er det svalt.



Hannah Ryggen, *Ukjent tittel*, udatert.

**1. SE** – oppdag bildet. Hva ser du? Se på farger og former, hele bildet, deler av bildet.

**2. TENK**– hva skjer i bildet? Hvilke historier, eller tanker fikk du? Hva fikk deg til å se det?

**3. UNDRE** – har du noen spørsmål? Får bildet deg til å tenke på noe annet? Hva skjedde, hvordan er det laget, har det en lukt og hvordan kjennes det ut? Fortell en venn hva du tenker.

## **LYS OG SKYGGE, HVA BETYR DET?**

Om du ser på skyggen din, ser den kanskje litt grå ut, men ser du hvilken farge Hannah Ryggen har brukt til å male skyggen i maleriet? Den ser nesten blå eller fiolett ut, som er i kontrast til det gule og oransje sollyset. Ser du også hvordan kjolen har flere ulike farger og at fargen blir kaldere på baksiden? Det er for å vise hvor lyset treffer og ikke. Vi kaller skyggen som faller bak deg for slagskygge, mens skyggen som er på en gjenstand, slik som kjolen i bildet, kaller vi egenskygge. Et sted hvor Hannah Ryggen ikke har brukt en kald farge er under parasollen. Der ser skyggen nesten oransje og rød ut, hvorfor det tror du? Er det fordi det veldig varmt under parasollen?

## **HANNAH RYGGEN**

Dette maleriet er egentlig ikke et typisk kunstverk av Hannah Ryggen. Hun er kjent for sine store billedvever – tepper som hun vevde – og er en av Nordens mest betydningsfulle kunstnere. Hun studerte likevel maleri i seks år før hun begynte å veve. Hun og mannen, Hans Ryggen som var maler, bodde i mange år i et lite trekkfullt hus på motsatt side av Trondheimsfjorden, på Ørlandet. Her farget hun ullen med farger fra naturen og vevde store tepper med stort engasjement. De fleste kunstnere bruker mye tid på å studerer lys og skygge, for å skape form og rom i bildet. I denne studien av sollyset bruker Hanna Ryggen lys, skygge, varme og kalde farger til å få frem stemningen på stranda.

# AKVARELLSTUDIE AV LYS OG SKYGGE

Denne oppgaven kan godt gjøres ute – kanskje på stranda? .

## DU TRENGER:

- Akvarellfarger eller vannmaling (akrylfarge blandet med vann går også).
- Akvarellark. Akvarellark tåler mye vann.
- Pensel. Helst akvarellpensel om du har (en pensel som tar til seg mye vann, men ikke er så bred).
- Blyant.

## HVORDAN:

1. Studer sollyset. Finn deg en ting eller noe ute i naturen som bader i sollys. Se etter skygger.
2. Tegn svakt opp omrisset (en linje rundt tingen) av tingen eller det du skal male med blyant.
3. Mal inne i omrisset. Et tips er å bare ha vann i formen først, så dyppe fargen i det bløte området.
4. Akvarellmaling har en tendens til å flyte inn i hverandre. Derfor kan det være lurt å ikke la det våte områdene treffe hverandre, eller vente såpass at det er ganske tørt før du maler mer.
5. Mal gjenstanden i en varm farge og skyggen i en kald farge. Et kaldt blått hav bak og en varm grønn slette eller gul strand slik som på maleriet til Hanna Ryggen gjør kontrasten i bildet spennende.

Typiske varme farger: Gul, oransje og rød.

Typiske kalde farger: Blå, grønn, fiolett.



